

promoting fact-based discourse, media literacy, and critical thinking skills among the public. Countering misinformation, teaching discernment in evaluating information sources, and encouraging rational discussions can ensure more balanced perceptions of safety.

In conclusion, this thesis has examined how language and narratives influence public perceptions of safety during armed conflicts. A key finding is that political rhetoric, media framing, and social media discourse can profoundly shape how events are understood, evoking diverse emotional responses ranging from fear and insecurity to resilience and solidarity. Ultimately, the language used by political and public figures has significant power to either unite society or divide it amidst the uncertainties of war. Therefore, promoting transparent, compassionate, and responsible linguistic choices and narratives is crucial to secure the public environment.

1. Brewer P. R., Graf J., Willnat L. Priming or Framing: Media Influence on Attitudes toward Foreign Countries. *Gazette* (Leiden, Netherlands). 2003. Vol. 65, no. 6. P. 493–508. URL : <https://doi.org/10.1177/0016549203065006005> (date of access: 24.02.2024).

2. Dwinata E. Language and Perception. *BRIGHT: A Journal of English Language Teaching, Linguistics and Literature*. 2017. Vol. 1, no. 1. P. 71–77.

3. Lecheler S., de Vreese C. H. News Framing and Public Opinion: A Mediation Analysis of Framing Effects on Political Attitudes. *Journalism & Mass Communication Quarterly*. 2012. Vol. 89, no. 2. P. 185–204. URL : <https://doi.org/10.1177/1077699011430064> (date of access: 24.02.2024).

4. Manheim, J. B. *Strategic Public Diplomacy: Managing Kuwait's Image during the Gulf Conflict. Taken by Storm: The Media, Public Opinion, and Foreign Policy in the Gulf War*. Chicago, 1994. P. 131–148.

5. Kozubai I.V., Shemet U. R. *New Paradigms of Contemporary Learning Process. Science and Practice: Implementation to Modern Society: Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference (May 6-8, 2020)*. Manchester, Great Britain: Peal Press Ltd., 2020. 248-250 pp.

УДК 81'272

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/733-734

Аміна ОЦЕЛ

студентка спеціальності 262
«Правоохоронна діяльність»

Ольга ПОДЛІСЕЦЬКА

доцент кафедри мовної підготовки
Одеського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат філологічних наук, доцент

МІЖНАРОДНА ТА НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА: ЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

З початком російського вторгнення в Україну змінилося ставлення до міжнародної та національної безпеки, оскільки десятирічна війна ведеться насамперед з метою зміни мовних, правових, культурних і політичних чинників життя суспільства і держави.

Національна безпека України – це захищеність суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів України від реальних та потенційних загроз [1]. Останнім часом, мабуть, усі громадяни України усвідомили, що поняття «національна безпека» – це не офіційний атрибут держави, а реальність, яка має гарантувати безконфліктне існування держави [2, с. 11]. Слід зазначити, що в російськомовному мовленні місцевих постійно зустрічаються доповнення до речень, частота вживання яких перевищує кількість слів, що репрезентують основний зміст. Відомі одиниці на кшталт «наприклад», «образно кажучи», «у принципі», «скажімо так», «ось», «і так далі», «можна сказати» – це так звані мовленнєві маркери, що не мають достатньої літературності і не претендують на літературність (публічність). Тому чути таку мову від керівництва Миколаївської та Херсонських оюластей, з одного боку, неприємно, а з іншого – зрозуміло. [2, с. 134].

Справжню картину мовної ситуації в Україні можна побачити лише через соціологічні та соціолінгвістичні дослідження. Однак ці дослідження не використовують принципів лінгвістичного аналізу, а тому не можуть якісно оцінити мовну реальність. Однак навіть сьогодні між ними існують помітні відмінності. Соціологи стверджують, що двомовність в Україні є популярною, тоді як мовознавці не поділяють цієї думки: С. Соколова, досліджуючи мовну поведінку киян, виявила, що менше половини з тих, хто заявив про вільне володіння українською та російською мовами (72,34%), однаково впевнено розмовляють обома мовами, і дійшла висновку, що інша половина віддає перевагу одній мові перед іншою. [3, с. 23-24].

Згідно з чинним українським законодавством, державна мова – це мова, яка обов'язково використовується в адміністративно-управлінській роботі, в установах і організаціях, на підприємствах, у національних закладах освіти, науки, культури, зв'язку та інформації. Українська мова має статус державної мови в Україні. Однак, як свідчать соціолінгвістичні дослідження, з моменту здобуття незалежності Україна перебуває в процесі мовної асиміляції. Цьому сприяє мовна ситуація в адміністративній сфері, освіті, засобах масової інформації тощо [3, с. 166]. Деякі державні службовці, які відхиляються від літературних норм української мови, роблять це свідомо і не намагаються виправити своє мовлення. Важливу роль у цьому відіграє приклад керівників держави, у мовленні яких часто помітний виразний російський вплив. Хоча рівень мовлення та культури представників української влади за останні роки (з 2014 року) значно покращився, деякі з них все ще уникають розмовляти українською мовою [3, с. 168-169]. Спроби внести зміни до стандарту української мови з метою зміцнення позицій української мови в різних сферах суспільного життя, таких як освіта, адміністрування, радіо і телебачення, або поступового усунення руйнівних наслідків втручання радянських ідеологів у природний розвиток мовної системи нагтовхуються на запеклий опір. Їх іноді розцінюють як «насильницьку українізацію» і «порушення природних мовних прав російськомовних громадян». Така реакція на спроби зміни статусу і корпусу не обмежується Україною. Однак у ситуаціях, коли мовні питання є високополітизованими і відбуваються процеси самоасиміляції населення, проблема стає більш гострою, а опір будь-яким змінам – сильнішим. Незважаючи на таку ситуацію, український правописний стандарт поступово оновлюється. Прийнято нові правописні норми, видано нові тлумачні словники української мови, мовознавці активно займаються виданням культурологічних настанов української мови з метою усунення штучних і нехарактерних рис української мови, нав'язаних у радянський період, громадські рухи, Інтернет, ЗМІ, сфера зв'язків, сфера послуг борються за популяризацію використання української мови. Однак для того, щоб ці зусилля принесли плоди, державна влада також має дотримуватися цього вектору розвитку мови.

Мова є засобом вираження ідентичності країни. Тому мовні конфлікти в суспільстві не обмежуються лише мовним виміром. Він приховує в собі політичний конфлікт між силами, що борються за національний суверенітет, і силами, що відстоюють інтереси інших країн у регіоні. І те, наскільки влада зацікавлена в закріпленні за державною мовою статусу національної, фактично є лакмусовим папірцем для визначення векторів внутрішньої та зовнішньої політики. [3, с.183-184].

1. Закон України від 21 червня 2018 року № 2469-VIII «Про національну безпеку України» // Відомості Верховної Ради України. 2018. № 31. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (дата звернення: 29.02.2024).

2. Демченко В.М. Державна мова як об'єкт національної безпеки: монографія. Херсон : Видавництво Вишемирського В.С., 2019. 176 с.

3. Макарець Ю.С. Статус і стан української мови в незалежній Україні: соціолінгвістичний аспект : монографія. Київ : ЛАТ і К, 2019. 209 с.